

درس اول

آرایه‌های ادبی

سراسری



(سراسری انسانی - ۷۳)

۱۰۸۵- کدام بیت ردیف ندارد؟

لب از تشنگی خشک بر طرف جوی
نه قوت که یک دم شکیا شوی
وگر دیده بر هم نهی در دل است
به ذکر حبیب از جهان مشغول

۱) دلارام در بر، دلارام جوی
۲) نه اندیشه از کس که رسوا شوی
۳) تو گویی به چشم اندرش منزل است
۴) به سودای جانان ز جان مشغول

(سراسری تجربی - ۷۲)

۱۰۸۶- کلمه‌ی «من» در کدام گزینه، قافیه است؟

ای دریغا همدم و همراز من
که شما بودید افسانه نه من
راح روح و روضه و ریحان من
ترجمان فکرت و اسرار من

۱) ای دریغا مرغ خوش‌آواز من
۲) خود بدیدید ای خسیسان زمن
۳) ای دریغا مرغ خوش‌الحان من
۴) طوطی من مرغ زیرکسار من

۱۰۸۷- با توجه به بیت «نکته‌ای کان جست ناگه از زبان / هم‌چو تیری دان که جست آن از کمان» کدام گزینه درست است؟

(سراسری ریاضی و هنر - ۷۲)

۲) جست: ردیف
۴) از: ردیف

۱) از زبان و از کمان: کلمات قافیه
۳) کمان و زبان: کلمات قافیه

(سراسری انسانی - ۷۱)

۱۰۸۸- همه‌ی ابیات زیر به جز گزینه‌ی ردیف دارند.

گفت نقشست همه کز است چرا
ز نیک و بد اندیشه کوتاه کرد
مرا بین که از پای تا سر بسوخت
بیفتاد از پای و بیهوش گشت

۱) ابله‌ی دید اشتی به چرا
۲) بیچید و زان پس یکی آه کرد
۳) تو را آتش عشق اگر پر بسوخت
۴) همی بی‌تن و تاب و بی‌توش گشت

۱۰۸۹- با توجه به بیت «بیا تا مونس هم، یار هم، غمخوار هم، باشیم / انیس جان غم فرسوده‌ی بیمار هم باشیم» کدام گزینه درست است؟

(سراسری ریاضی و هنر - ۷۱)

۱) ردیف= هم باشیم ۲) ردیف= غمخوار، بیمار ۳) قافیه= غمخوار هم- بیمار هم ۴) قافیه= هم باشیم

(سراسری تجربی - ۶۵)

۱۰۹۰- در دو مصراع زیر «ردیف» کدام است؟

۱) «اگر دل از علایق کنده باشی»
۲) «اگر دل از علایق کنده باشی»
۳) «اگر دل از علایق کنده باشی»
۴) «اگر دل از علایق کنده باشی»

سنجش



(سنجش انسانی - ۹۰)

۱۰۹۱- همه‌ی ابیات زیر به استثنای بیت مصرع و مردف هستند.

خیز و به دیده‌ام نشین، آتش دل فرو نشان
من که دادم بی‌قراری را قرار خویشان
به زیر سایه‌اش بنشین، قیامت را تماشا کن
سفالین کاسه‌ی می را خیال جام‌جم کردن

۱) ای که زآب زندگانی لعل تو می‌دهد نشان
۲) به که باشم بی‌قرار از زلف یار خویشان
۳) ز صحن این چمن آن سرو قامت را تماشا کن
۴) گدایی از در میخانه باید دم به دم کردن

(سنجش - ۸۵)

۱۰۹۲- کدام نکته، نادرست است؟

- (۱) اگر نحوه‌ی تکرار قافیه در دو یا چند شعر، یکسان باشد، تعداد ابیات، محتوا و وزن، نوع قالب را مشخص می‌کند.
- (۲) بیتی که هر دو مصراع آن قافیه داشته باشد، مصرع نام دارد.
- (۳) تفاوت قالب‌های شعری، تفاوت در چگونگی قافیه‌ی آن‌هاست.
- (۴) شکلی که وزن و ردیف به شعر می‌بخشد، قالب نام دارد.

(سنجش - ۸۴)

۱۰۹۳- شکلی که به شعر می‌بخشد، قالب نام دارد و تفاوت قالب‌ها، تفاوت در چگونگی آن‌هاست.

- (۱) ردیف- ردیف
- (۲) ردیف- وزن
- (۳) قافیه- قافیه‌ی
- (۴) وزن- وزن

۱۰۹۴- اگر نحوه‌ی تکرار قافیه در دو یا چند شعر، یکسان باشد، هر یک از موارد زیر، به جز در تشخیص نوع قالب آن شعرها دخیل خواهد بود.

(سنجش - ۸۳)

- (۱) وزن
- (۲) تعداد ابیات
- (۳) محتوا و درون‌مایه
- (۴) داشتن یا نداشتن ردیف



(گزینه‌ی دو - ۸۶)

۱۰۹۵- کدام بیت مُصرع نیست؟

- (۱) فردا که پیشگاه حقیقت شود پدید
- (۲) ز سوز عشق بهتر در جهان چیست
- (۳) ز شیرین‌کاری شیرین دل‌بند
- (۴) ز عشق آفاق را پر دود دیدم

(گزینه‌ی دو - ۸۶)

۱۰۹۶- شعری که فقط مصراع‌های زوج آن هم قافیه باشند نامیده می‌شود.

- (۱) فرد
- (۲) مردف
- (۳) مقفا
- (۴) مصرع

(گزینه‌ی دو - ۸۶)

۱۰۹۷- در کدام بیت ردیف وجود دارد؟

- (۱) ز هر ناحیت کاروان‌ها روان
- (۲) به دل پر ز کین شد رخ پر ز چین
- (۳) به نام خداوند جان آفرین
- (۴) نشاط جوانی ز پیران مجوی

(گزینه‌ی دو - ۸۶)

۱۰۹۸- همه‌ی گزینه‌ها به جز مردف است.

- (۱) اگر چه جرم او کوه گران است
- (۲) چنان مشهور شد در خوب‌رویی
- (۳) بی تو ای سرو روان با گل و گلشن چه کنم
- (۴) پس آن بهتر که خود را شادی داری

(گزینه‌ی دو - ۸۵)

۱۰۹۹- کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) کم‌ترین مقدار سخن موزون یک مصراع است.
- (۲) کم‌ترین مقدار شعر بیت و به عبارت دیگر بیت، واحد شعر است.
- (۳) از مهم‌ترین تأثیرات ردیف تکمیل وزن است.
- (۴) بیتی که تنها یک مصراع آن قافیه دارد، «مقفا» خوانده می‌شود.

(گزینه‌ی دو - ۸۲)

۱۱۰۰- در مصراع یا بیتی که «مردف» نیست، آخرین واژه است.

- (۱) حروف قافیه
- (۲) واژه‌ی ردیف
- (۳) ردیف
- (۴) کلمه‌ی قافیه

(گزینه‌ی دو - ۸۲)

۱۱۰۱- بیتی که هر دو مصراع آن قافیه داشته باشد نامیده می‌شود.

- (۱) فرد
- (۲) مردف
- (۳) مقفا
- (۴) مصرع